

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani

na dom dostavljen:	celo leto naprej	pol leta	četrt leta	na mesec
K 24—	12—	6—	2—	

v upravnistvu prejemati:

celo leto naprej	pol leta	četrt leta	na mesec
K 22—	11—	5-50	1-90

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knafljeva ulica št. 5 (v prtiličju levo), telefon št. 34.

Izaha vsak dan zvečer izjavljati nedelje in praznike.

Inserati veljajo: peterostopna peti vrsta za enkrat po 16 vin., za dvakrat po 14 vin., za trikrat ali večkrat po 12 vin. Parte in zahvala vrsta 20 vin. Poslano vrsta 30 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru.

Upravnistvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati i. t. d., to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vpslatve naročnine se ne ozira.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 83.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:	celo leto skupaj naprej	pol leta	četrt leta	na mesec
K 25—	13—	6-50	2-30	

za Nemčijo:

celo leto naprej	za Ameriko in vse druge države
K 33—	K 35—

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znak. Upravnistvo (spodaj, dvorišče levo), Knafljeva ulica št. 5, telefon št. 85.

Ljuti boji pri Tolminu in Oslavju.

BREZUSPEŠNI ITALIJANSKI NAPADI NA TOLMINSKO MOSTIŠČE. — ITALIJANI PRI OSLAVJU ODBITI.

Dunaj, 2. decembra. (Kor. ur.) Uradno razglasa:

Italijansko bojišče.

Italijani so obnovili svoje napade na mostišče pri Tolminu in na naše gorske pozicije severno od tam. Pred Mrzlim vrhom so se razbili trije, pred gorskim grebenom severno od Dolij dva sovražna sunka. V tolminskem kotlu je razdejala italijanska artiljerija kraje za našo fronto. Mostišče je stalo mestoma zopet pod božničnim ognjem ter so je prav močne sile večkrat brezuspešno napadle.

Pri Oslavju je poskusila sovražna pehota predreti pod zaščito megle. Oddelek našega 57. pešpolka so odbili tu dva naskoka.

Sicer ni prišlo do večjih infanterijskih bojev.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. H ö f e r fml.

BITKA OB SOČI.

Bitka ob Soči je bila v sredo izredno ljuta samo v severnem odseku. Sovražnik je napadel prostor pri Tolminu, ali dosegel ni nikakega uspeha. Goriška fronta je bila mirna ne glede na topovske boje. Samo pri Oslavju so mislili Italijani, da so naše čete manj pazljive, ako nastopi megla, ali zmotili so se. Cadorna ni mogel poslati ministrskemu predsedniku Salandri k otvoritvi parlamenta nikake brzojavke, ki bi naznanjala zmago, ali da bi bil opustil upanje, da bo mogel tekom zasedanja parlamenta sporočiti kak velik uspeh, za to pa ni znakov, čeprav je trenutno mir pri Gorici. Italijansko armadno vodstvo pa se trudi opravičevati neuspehe v dosedanjih bojih tekom štirih bitk s trditvijo, da so došla velika avstro-ogrška ojačenja. Čudno je pač, da se ponovno podaja italijanski javnosti take izgovore in sicer kar po vsaki ponesrečeni ofenzivi in kakor se nam zdi, se vedno še dobi v Italiji ljudi, ki se zadovoljujejo s takimi praznimi izgovori.

NADVOJVODA JOSIP O BOJIH ZA DOBERDOBSKO PLANOTO.

Vojnoporočevalski stan, 1. decembra. Vojni poročevalec »Grazers Tagblatt« poroča: V bivališču svojega zbora je sprejel nadvojvoda Josip malo skupino vojnih poročevalcev pod vodstvom stotnika Gschliesserja. Delovna saba nadvojvode je jako preprosta, samo vojaška postelja in pisalna miza sta v vsem prostoru. Nadvojvoda je govoril z vsakim poročevalcem posebej in izrekel svoje popolno zaupanje, da so pozicije na robu planote neopredelne, zasedene imamo tako, kakor začetkom vojne. Nadvojvoda je s ponosom govoril o izrednih činih naših čet, katere bo mogoče še le pozneje po vrednosti ceniti. S posebno ljubeznijo se je spomnil dejanj podrejenih mu ogrskih čet, ki so v bojih za doberdobsko planoto presegle same sebe in izvršile proti sovražniku, ki je v številni premoči, najskrajnejše glede poguma in neustrašenosti. Nadvojvoda se je tudi osebno brigal za vsakega posameznega moža. Z mnogimi, ki so se posebno odlikovali, je govoril sam in jim je svojo ročno pripel na prsi hrabrostno sve-

tinjo. Po posebno ljutih napadih Italijanov obiskuje strelske jarko in govori z vsakim ranjencem. O napadnih vztrajnosti italijanske armade govori nadvojvoda z velikim spoštovanjem.

ITALIJANSKO URADNO POROČILO.

Rim, 1. decembra. Včeraj so mirovali infanterijski boji, da so mogli dobljene pozicije izdelati, ob živahni artiljerijski delavnosti z nalogo, da se razderejo nove sovražne odporne črte. Navadni na stanovanja naperjeni ogenj sovražnika je vzročil požar v civilni bolnišnici v Tržiču, katerega smo kmalu pogasili. Sovražni letalci so bombardirali, ne da bi napravili kako škodo, karniške kraje Paularo in Misincinis. V malih praskah je izgubil sovražnik okoli 30 mož in jedno strojno puško.

Italijani izgubili nad 1800 oficirjev.

Dunaj, 2. decembra. Kakor poroča »Politische Korrespondenz«, so izgubili Italijani do 24. novembra dva generala, 44 polkovnikov in podpolkovnikov, 79 majorjev, 344 stotnikov, 1266 nadporočnikov in poročnikov, skupno 1834 oficirjev. Zadnje dneve se je zvišalo število še za 80 do sto.

DROBNE VESTI IZ ITALIJE.

Vojno sodišče v Veroni je obsodilo štiri civiliste in enega duhovnika na 4 do 5 let ječe, ker so pomagali italijanskim vojakom k dezertiranju.

»Echo de Paris« poroča iz Rima, da je sedaj v Italiji interniranih 135.000 Avstrijcev. Španski poslanik je poročal avstrijski vladi, da živijo interniranci povsodi v izvrstnih razmerah.

Italijanski generalni štab je ustanovil v hospicu na malem Sv. Bernardu, torej na francoskih tleh, strelsko šolo, katero obiskuje sedaj 300 vojakov in 15 oficirjev.

Vojni stroški.

Lugano, 2. decembra. Dosedanje vojne stroške Italije označa neko cenzurirano časnikarsko poročilo s približno 4 milijardami lir.

V dveh mesecih štiri serije davkov v Italiji.

Tekom dveh mesecev so sedaj določeni novi davki že četrte serije, ki razveseljuje srce idealnega italijanskega davkoplačevalca. Dne 17. septembra je izšel prvi dekret, ki je obložil z novim davkom tobak, sladkor, kavo, spiritus, pivo, mineralno olje itd. Dne 20. oktobra je sledil drugi dekret z vojaškim davkom na koleke, brzojavke, telefon itd. Potem se je črtalo dve petini izrednih uradnikov, sedaj je presenetila Italija svoje državljane s celo vrsto novih povišanih davkov, izmed katerih je najhujši davek na sol, ki je povišan za 25 odstotkov. Vprič to teh davkov se mora človek nehoti vprašati: ali ima italijanska vlada namen odpreti ljudstvu oči, da sprevi, kako velika nesreča je ta vojna? — Napovedovali so ljudstvu sijajen pohod italijanske armade v Avstrijo, ali s tem pohodom ni nič, ker se je ustavil že ob Soči, kamor mu je naše armadno vodstvo pustilo prosto pot, od tam naprej pa ne more niti za korak. Namesto hitre zmage pa novo obdavljenje italijanskega ljudstva, in sicer neizmerno visoko in hudo. Ali bo to obdavljenje kaj odmevalo v parlamentu?

Italijanski parlament.

Minister Sonnino o položaju.

Rim, 1. novembra. Minister zunanjih del je podal v zbornici sledečo izjavo: Ker je Avstro-Ogrska s preudarnim napadom na Srbijo kršila bistvene določbe trozvezne pogodbe in ker so se ponesrečila pogajanja z Avstro-Ogrsko, ki so bila poskušena od naše strani od decembra do maja, je nastala nujna in zapovedujoča potreba, da branimo z orožjem svoje vitalne interese varnosti in neodvisnosti in dobito svoje fundamentalne narodne aspiracije. Ko smo Avstro-Ogrski napovedali vojno, nam je Nemčija naznanila, da smatra svoje zveze z Italijo za pretrgane. Dne 20. avgusta smo napovedali vojno Turčiji, ki je prekršila Lausannsko pogodbo in ovirala odpotovanje italijanskih konzularnih uradnikov in državljanov, zlasti ker smo hoteli na Balkanu in v Orijentu postopati v popolnem soglasju z zavezniki. Italija je na Balkanu nadaljevala svojo tradicionalno politiko v zmislu narodnostnega načela in neodvisnosti balkanskih narodov in je bila v popolnem soglasju z zavezniki. Mirno je odkazala Macedonijo po meri dogovorov iz leta 1912. Bolgarski, za kar je Srbiji zagotovila dalekosežne kompenzacije. Dočim pa je politika četverozveze delala na zedinjenje balkanskih držav, je politika centralnih držav zahtevala razpor in ljubosumnost med njimi in žal našla za to ugodna tla. Sicer pa je mogla diplomacija vsled duševnega razpoloženja javnosti in vlad na Balkanu le malo opraviti in to vsled vojnih dogodkov, ki so razpršili zaupanje v končno zmago četverozveze. Bolgarija je prezirala ugodne ponudbe četverozveze začela sovražnosti proti Srbiji, ko je bila ta od združenih armad obeh centralnih držav z velikanskimi bojnimi sredstvi napadena, naka je Italija skupno s svojimi zavezniki napovedala Bolgariji vojno. Diplomatična in vojaška solidarnost med Italijo in njenimi zavezniki se je popolnoma in občudovanja vredno obnesla in od začetka vojne akcije Italije je občutil sovražni tabor strašni pritisk italijanske armade, ki je zlasti v septembru omogočil zmagovito rusko protiofenzivo. Ta večmesečna solidarnost nas je pripravila o potrebi, jo javno in slovesno izraziti in je formalni akt našega pristopa k londonskemu dogovodu z dne 5. septembra 1914 v Londonu že izvršen. Zadržanje Grške je dalo povod za skrb in nesporazumljenja, a na srečo se je položaj kmalu pojasnil, ker je Grška dala zahtevano zagotovila v zmislu svojih prejšnjih izjav o blagohotni nevtiralnosti tako, da je upati, da se z Grško obnove najboljši stiki zaupne presrečnosti. To bo olajšalo zadovoljivo uredbo posameznih vprašanj glede garancij za nedotakljivost in svobodo gibanja združenih čet tako v Solunu, kakor tudi na dohodnih cestah, ter olajšalo varnost dovoza provijanta čez morje. Politična in gospodarska neodvisnost Srbije je bila vedno ena glavnih točk italijanske politike na Balkanu in odgovarja tudi življenjskim potrebam za obstoj Italije kot veselisa. Politično in gospodarsko podjarmljenje Srbije po Avstro-Ogrski bi bilo za Italijo velika in trajna nevarnost ter neprekradljiv zid za našo gospodarsko ekspanzivnost na onostranskem bregu Adrije. Soglasno s svojimi zavezniki smatramo obnovitev junaškega srbskega naroda v njega popolni neodvisnosti za neizogibni cilj te vojne. Danes išče srbska armada izhod proti morju in vzlic hvalevrednemu prizadevanju v Solunu izkrcane angleške in francoske armade ne more

ostati Italija neobčutna za klic strahu, ki prihaja čez Adrijo. Storili bomo čim hitreje, kar nam je le mogoče, da prinesemo pomoč armadi kralja Petra, na ta način, da bomo v družbi z zavezniki zagotovili njeno prehrano in oboroženje in olajšali njeno koncentracijo, da počaka na trenotek osvobodilnega protiidarca. Navzočnost naših zastav na drugem bregu Adrije bo tudi pripomogla, potrditi tradicionalno politiko Italije glede Albanije, ki je slej kakor prej za nas interes prve vrste, v kolikor je njena usoda v zvezi z uredbo razmer v Adrijskem morju. Za Italijo je ohranitev neodvisnosti albanškega naroda, čigar izrazita stara narodnost je bila iz samopridnih namenov zamen pretresana in utajevana, največje važnosti. Za priborenje naravnih mej in za zavajevanje vrat v Italijo dela sila italijanskega orožja in obenem bomo izsilili rešitev naših vojakov, ki so dolga leta vodili nenek boj proti zavratnim neprestanim raznarodovalnim prizadevanjem avstrijske vlade. Nadaljni glavni predmet naše politične akcije je strategična obramba Adrijskega morja, zakaj za Italijo je absolutno potrebno, da z legitimno obrambo doseže tako uredbo v Adrijskem morju, ki bo izravnala neugodne razmere našega vzhodnega brega. Končno vlada ne more trpeti in neintezirano gledati, da bi bila Italija izključena iz vzhodnega Sredozemskega morja, kjer zahtevajo cvetoče italijanske kolonije ugledu domovine primerno stališče napram drugim konkurenčnim silam. Podpiran od plamtečega zaupanja celega naroda, proklamiram še enkrat, da je Italija trdno odločena, nadaljevati vojno z vsemi silami in za ceno vsake največje žrtve, dokler ne doseže svojih sakrosanktnih narodnih aspiracij in tistih splošnih pogojev naše neodvisnosti, varnosti in medsebojnega spoštovanja narodov, ki morejo edini biti podlaga trajnega miru in so upravičena dogovora, ki veže nas in naše zaveznike.

Na medvprašanje, kdaj je londonsko pogodbo podpisal, je Sonnino odgovoril neodločno, a spoznati je bilo, da se je to zgodilo šele zadnje dni in v zvezi z diplomatičnim nastopom proti Grški.

Lugano, 2. decembra. Doslej je samo socialistična frakcija v opoziciji proti Salandrovemu kabinetu. Giolitti in njegovi tovariši sodijo, da sedaj še ni prišel pravi trenotek, da bi napadli Salandrov kabinet. Kakor se čuje, se hoče grajati odredbe kabineta, ako se ni odločil za sobojevanje v Srbiji.

Berolin o Sonninovem govoru.

Berolin, 2. decembra. Časopisje označuje Sonninov govor za izraz zmanjšanih upanj in zahtev Italije, kar je posledica brezuspešnih bojev in odpora zaveznic. Kako malodušno, pravi »Lokalanzeiger« se glase Sonninove besede o pridobitvi naravnih mej. Kar čuti je, kako je Cadorna pokvaril Sonnino koncept s tem, da mu ni mogel poslati vesti o padcu Gorice.

Prijazni prizori v italijanski zbornici.

Lugano, 2. decembra. Poroča se Socialisti so kričali, ko je predsednik zaklical »Evviva il re« — »Evviva la repubblica«! Večina se je zadržala na socialiste: »Avstriji! Izdajalci domovine!« Socialisti so odgovorili: »Molčite, strahopetci! Vi kavarniški strateg!« Ko je Sonnino v svojem govoru proslavljal heroično Srbijo, je zaklical reformni socialist Bisolatti, ki je prišel v zbornico v obleki alpinskega narednika »Živela Srbija!« Na klopet socializmov je nastal glasen smeh. Tudi nadalje še so se ponavljali tumulti. Socialisti so zmerjali večino s klici: krokodili, norci, gledališki junaki, mamoni!

Lugano, 2. decembra. Giolittija ni bilo k seji parlamenta. Listi navdušeno popisujejo včerajšnji Sonninov govor. »Secolo« pričakuje, da mora Nemčija sedaj Italiji napovedati vojno. Poslanec Torre izjavlja v »Corrieru della sera«, da bi vojna v Albaniji navdala Italijane z največjo skrbjo. Italija bi se mogla spustiti v vojno v Albaniji samo v slučaju, ako bi bila že naprej gotova uspehov.

Kopenhagen, 1. decembra. »Extra-bladet« piše da vse s pozornostjo gleda na dogodke v italijanski zbornici. Javna tajnost je, da so najširši krogi v Italiji naveličani te vojne, ki med ljudstvom nikdar ni bila popularna in redni neuspehi le še netijo odpor proti njej.

Naše čete so osvojile Plevlje.

ZAVZETJE PLEVLJA. — PLEN JUGOZAPADNO OD MITROVICE. — BOLGARI PRODIRAJO PROTI DJAKOVI.

Dunaj, 2. decembra. (Kor. ur.) Uradno razglasa:

Jugovzhodno bojišče.

Danes zjutraj smo vkorakali v Plevlje. Zavzetje mesta je bila posledica trdovratnih bojev. Preko prelaza Metalke prodirajoča kolona je vrgla včeraj sovražnika pri Boljaničih, preko Priboja prihajajoča skupina je v naskoku zavzela višine severno od Plevlja, neka tretja skupina pa je pregnala Črnogorce pri Jakubki. Mohamedansko prebivalstvo je naše čete z radostjo pozdravljalo. Črnogorci so se deloma v begu umikali.

Jugozapadno od Mitrovice je avstro-ogrski polbatallon vjel 4000 Srbov in vplenil dva topa in sto konj.

Bolgari zasledujejo naprej proti Djakovci.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. H ö f e r fml.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berolin, 2. decembra. (Kor. ur.) Wolffov urad poroča:

Veliki glavni stan, 2. decembra.

Balkansko bojišče.

Zapadno Lima smo zasedli Boljanič, Plevlje in Jakubo. Jugozapadno od Mitrovice je bilo vjetih 4000 mož in ugrabljena dva topa.

Vrhovno armadno vodstvo.

BOLGARSKO URADNO POROČILO.

Sofija, 1. decembra. (Kor. urad.) Uradno se poroča o operacijah 30. novembra: Naše čete so nadaljevale zasledovanje onkraj Prizrena. Od izbruhov vojne s Srbijo 14. oktobra do osvojitve Prizrena 29. novembra smo vzeli Srbom 50.000 vjetnikov, 265 topov, 136 artiljerijskih municijskih voz, približno 100.000 pušk, 36 tisoč granat, 3.000.000 potron, 2350 vagonov in 63 lokomotiv. Na jugozapadni fronti smo zasedli po osvojitvi Kičeva in Kruševa mesto Brod ob cesti Kičevo-Prilep. Na francosko-angleški fronti nobena sprememba.

ČRNOGORSKO URADNO POROČILO.

29. novembra. V okolici Foče smo napadli Avstrijce ter jih vrgli nazaj. Umikajo se v neredu v smeri na Gorazdo.

FRANCOSKO URADNO POROČILO.

Orijentska armada. Na naši fronti vlada mir, izvzemši par topovskih strelav. Hud mraz ovira operacije našega ekspedicijskega zborovanja.

Bitolj v bolgarskih rokah?

Lugano, 2. decembra. »Giornale d'Italia« poroča, da se nahaja Bitolj od večeraj 1. decembra že v bolgarskih rokah. — »Corriere della sera« javlja, da je sklenil polkovnik Vasić braniti mesto do skrajnega ter se potem umakniti na Reino in Ohrid. Nekateri trdne točke pred Bitoljem se nahajajo še v srbskih rokah, toda srbske čete štejejo le 3000 mož in usoda mesta je zapečatena.

Položaj postaja čim dalje težavnejši.

Italijansko časopisje označuje odnošaje med Grško in četverozvezo kot zelo napete. Obe stranki bi se sicer radi izognili najskrajnejšim posledicam, toda položaj postaja čim dalje slabši in vsako uro bi lahko nastala katastrofa. Grška o demobilizaciji noče ničesar slišati, nasprotno oboroževanje traja in 200.000 mož se nahaja že pod orožjem.

»Na pomoč, sicer bo vse zgubljeno«.

Pariški »Temps« razpravlja o vojnem položaju na Balkanu ter pravi: Situacija postaja vedno težavnejša, diplomatska pogajanja pa nimajo nobenega uspeha. Kar najhitrejša pomoč je neobhodno potrebna, sicer bo vse zgubljeno.

Srbski glavni stan v Valoni?

Iz Soluna javljajo: Srbski tiskovni urad se nahaja v Valoni. Smatra se, da se je tja preselil tudi srbski glavni stan. Srbska vlada pa je ostala v Skadru.

Drobne vesti iz Srbije.

Iz Milana: Bolgari so prekoračili albansko mejo. — Iz Zeneve: Srbske čete se bodo vkrcale v jadranskih pristaniščih neznano kam. — Iz Stockholma: Kralj Peter je došel v Skadar. Na poti preko albanških gor je mnogo pretrpel ter je bil po cele dneve brez hrane. — Iz Zeneve: V Solun je prispelo 40 srbskih poslancev, med njimi predsednik srbske skupštine. — Iz Sofije: Po porazu na Kosovu se je tam ustrelil srbski pisatelj Uskoković, češ, rajše v smrt kakor v suženjstvo.

Bolgarski ministrski predsednik o usodi Srbije.

»Az Est« objavlja razgovor z bolgarskim min. predsednikom Radoslavom, ki je dejal: Srbija je popolnoma poražena. Zgodilo se je to celo hitreje, kakor smo se sami nadejali. Menim, da je Avstrija samostojno sklenila, kaj je storiti, da se v bodoče odpravi vsaka politična in vojaška nevarnost. Na drugi strani pa smatram, da bo mogla Bolgarija svoje narodne ideje popolnoma uresničiti in da bodo vsi bolgarski kraji, ki so dosedaj prenašali srbski jarem, za vedno združeni z Bolgarijo. Kaj se bo z ostalim srbskim ozemljem zgodilo, se da tem manj reči, ker nikdo ne ve, kakšna bo usoda sedanje srbske dinastije.

Grška in četverozveza.**GRŠKA ODKLANJA GLAVNE ZATHEVE ČETVEROZVEZE.**

»Tribuna« in »Corriere della Sera« poročata iz Aten: Grški odgovor na zahteve četverozveze je prijazen, toda nezadovoljiv. Grška vlada odklanja odpoklicanje svojih čet iz Soluna in ne dovoljuje entetnemu brodovju izvrševanja vojnopolicijske službe v grških teritorialnih vodah, ker je to za njo kompromitujoče in v nasprotju z grško nevtralnostjo. Grška vlada tudi ne more dati zahtevanih železnice popolnoma na razpolago in sicer z ozirom na lastne mobilizacijske načrte. Grška poudarja, da je četverozvezi rada na uslugo, toda le v toliko, kolikor je to združljivo z njeno neodvisnostjo in nedotakljivo varnostjo.

Grški odgovor predlaga, da naj se sestavi vojaška komisija, ki bo razpravljala o tehničnih podrobnostih ter dela tudi pridržke glede vojaških operacij v grških teritorialnih vodah.

Imenovana lista pravita, da se bodo pogajanja pospešila, za vsak slučaj pa so pričeli Angleži Francozi utrjevati Solun.

»Petit Parisien« pravi: Grški odgovor je nezadovoljiv. Skuludis bo moral dati še preciznejše izjave, ker je njegova nota v marsičem zagonetna.

Zahteve četverozveze.

Iz navedb italijanskih listov je razvidno in iz Aten se potrjuje, da je zahtevala četverozveza od grške vlade: 1. Da odpokliče vse grške čete iz Soluna in okolice; 2. da prepusti četverozvezi vse železnice in ceste v ozemlju vzhodno črte Solun-Bitolj; 3. da dovoli, da sme četverozveza utrditi Solun in polotok Halkidika; 4. da prepusti ententi izvrševanje pomorske policije v vseh grških teritorialnih vodah m. dr. tudi v Pireju. Četverozveza hoče, da Grška tem zahtevam takoj dejansko ustreže ter zlasti svoje čete iz Soluna brez odloga odpokliče. Zahteve četverozveze so vzbudile na Grškem razburjenje in ogorčenje.

Važna posvetovanja v Atenah.

Atene, 1. decembra. (Kor. urad.) Agence Havas. Ministrski predsednik Skuludis se je dolgo razgovarjal s kraljem, ki po poročilih listov popolnoma soglaša z vlado. V nujno sklicanem ministrskem svetu je ročal Skuludis o pogajanjih s poslaničnimi četverozvezami. Ministrski svet je razpravljal o možnostih položaja. Razvila se je dolga debata o stališču, ki ga naj zavzame Grška v obstoječih razmerah. Posvetovanju je prisostvoval tudi načelnik generalnega štaba.

Grška je odločena varovati svojo nevtralnost za vsako ceno.

Iz Sofije poročajo: Kmalu se bo pokazalo pravo stališče grške vlade. Grška je odločena pozvati četverozvezo, da odpokliče svoje čete iz Soluna in z grškega ozemlja sploh ter se ne boji nobenih ententnih groženj. Ako bi četverozveza poskusila blokirati grška pristanišča, potem bo grška armada odrezala ententne čete ter preprečila njihovo umikanje iz Makedonije na grško ozemlje. — Atenski listi poročajo, da so sedaj poklicani vsi grški rezervni častniki pod orožje in da šteje mobilizirana armada že pol milijona mož.

Svarilo Avstrije in Nemčije.

Nizozemski listi poročajo: Avstrija in Nemčija ste v Atenah izjavili, da ne boste smatrali grškega ozemlja za prijateljski nevtralni teritorij, ako ustreže Grška zahtevam četverozveze in dopusti, da postane Solun in grško ozemlje operacijska baza četverozveznih čet.

Anglija dovoljuje zopet izvoz v Grško.

London, 1. decembra. (Kor. ur.) Paroplovne družbe so bile od vlade obveščene, da je izvoz na Grško zopet dovoljen.

Venizelos kandidira.

Iz Aten poročajo: Venizelos je prijavil svojo kandidaturo v 5 grških volilnih okrajih, m. dr. tudi v Solunu.

Romunija proti prehodu ruskih čet.

Iz Sofije poročajo: Romunija je na Dunaju, v Berlinu in v Petrogradu izjavila, da bo vsak prehod ruskih čet preko svojega ozemlja in vsak transport vojaštva po Donavi z oboroženo roko preprečila.

Pogodbe Romunije s centralnimi državami.

Romunski politik Peter Carp objavlja v »Moldovi«, da ima Romunija že od l. 1883. sem zvezno pogodbo z Avstrijo in Nemčijo. Pogajanja so se vršila na Dunaju, pogodba je bila od starega Bratianu in Bismarcka podpisana v Gasteinu. Leta 1888. se je pogodbi pridružila tudi Italija. Carp poudarja, da je bila ta zveza najboljša garancija za razvoj romunske države in obramba proti vsaki nevarnosti. Nevarnost občutijo sedaj oni, ki so prelomili dano besedo...

Bratianu o nevtralnosti Romunije.

Bukareška »Seara« poroča, da je izjavil min. predsednik Bratianu posebnemu poročevalcu pariškega »Journal des Debats«: Od vseh balkanskih držav ste ostali le Grška in Romunija nevtralni.

Navzlic prijateljstvu, ki ju veže na četverozvezo, ne morete ti dve državi intervenirati in sicer iz važnih vzrokov, ki bi lahko imeli usodne posledice za obe državi. Romunija je prepričana, da odgovarja nevtralnost njenim narodnim interesom. Vse govorice, da je ta nevtralnost le posledica gotovih obveznosti, so izmišljotine.

Romunska armada.

»Corriere della sera« piše: Romunska armada je popolnoma na novo organizirana. Vsak armadni zbor ima 120 topov, čete prvega poziva

štejejo 500.000 mož, toda zdi se, da jim primanjkuje municije.

Romunske priprave.

Bukarešta, 2. decembra. »Romanul« poroča: Romunska vlada je da-

la vsa ob Donavi se nahajajoča vojaška skladišča izprazniti. Podružnice državne banke v obdonavskih mestih so storile podobne varnostne ukrepe.

Vojna z Rusijo.

POLOŽAJ NA RUSKEM BOJIŠČU.

Dunaj, 2. decembra. (Kor. ur.) Uradno se razglša:

Rusko bojišče.

Nič novega. Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, fml.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berolin, 2. decembra. (Kor. ur.) Wolffov urad poroča:

Veliki glavni stan, 2. decembra. Vzhodno bojišče.

Položaj je neizpremenjen. Po opis bojev pri Ilukstu-Kazimirskem v ruskem dnevnem poročilu 29. novembra je prosto izmišljen. Pri armadi generala grofa Bothmerja so predstraže odbile prodirajoče slabe ruske oddelke.

Vrhovno armadno vodstvo.**RUSKO URADNO POROČILO.**

29. novembra. V okolici Rige je sila artiljerijskega ognja ponekod narasla. Na fronti Riga - Dvinsk nobene izpremembe. Severozapadno od Dvinska pri Ilukstu in vasi Kazimirski (5 km severno od Iluksta) so pričeli Nemci v noči na 27. november s silnim artiljerijskim ognjem proti našim strelskim jarkom ter so napadali. V našem koncentričnem artiljerijskem in zapirajočem ognju so se Nemci vrnili v svoje strelske jake, kjer so trpeli pod ognjem svojih lastnih baterij. Izkoriščajoč ta položaj, so naše čete izvršile protinapad, ki je vrgel sovražnika iz pristave Kazimirske in gozdčica zapadno od tam. Deli naših čet so istočasno vdrl v Ilukst ter zasedli južno predmestje. Izrabljajoč uspeh smo zasedli obe pokopališči vasi in del nemških strelskih jarkov nekoliko južno od tam. Boj še traja ter sta artiljeriji na obeh straneh razvili silen ogenj. Z ostale fronte od Dvinska tja v okolico Pripjata ni poročati ničesar. Jugozapadno od Pinska so izvršili naši poizvedovalni oddelki silajen vpad v nemške črte. V noči na 28. november so dosepele, ne da bi jih bili opazili, do stanovišča štaba 82. rezervne divizije na posestvu Nevel (25 km jugozapadno od Pinska) ter je nepričakovano napadle. Z ročnimi granatami in bajonetami so ti oddelki pobili stražo ter vjeli dva generala, med njima divizijskega poveljnika, 3 častnike in enega zdravnika. Ko je dospela nemška pomoč iz Gorinice (4 km zapadno od Nevela), se je naš poizvedovalni oddelk umaknil; vjetnike je spravil na varno. Naše izgube so znašale nekaj ranjenih in 2 mrtvih, med njimi 3 častniki ranjeni, 1 mrtev. Častniki in možstvo so tekmovali v hrabrosti in vtrajnosti. Na levem bregu Stira smo prisilili sovražnika pri Kozlinch in Cartorij-sku, da se je umaknil proti zapadu. — Na kavkaški fronti nobene izpremembe.

ZAPADNO BOJIŠČE.**POLOŽAJ NA ZAPADNEM BOJIŠČU.**

Berolin, 2. decembra. (Kor. ur.) Wolffov urad poroča:

Veliki glavni stan, 2. decembra. Zapadno bojišče.

Razven boj artiljerije in z minami na raznih točkah fronte nobenih posebnih dogodkov. Severozapadno St. Quentin je prišel dvokrovnik z dvema angleškima častnikoma, ki se je moral spuštiti na tla radi defekta na motorju, v naše roke.

Vrhovno armadno vodstvo.**FRANCOSKO URADNO POROČILO.**

29. novembra popoldne. Noč je potekla v celoti mirno. Nekaj bojev z granatami v Artoisu ob vhodih ceste v Lille in na Lotarinškem v okolici Reillon. Nove podrobnosti o podvzetju proti eni naših naprav pri Berry na Bacu potrjujejo sovražnikov poraz. Neki sovražni oddelk smo napadli z bajonetom. Zbežal je ter pustil na bojišču več mrtvih. Vjeli smo nekaj sovražnikov. Včeraj so poleteli 4 nemški letalci nad Verdun

Z ruske fronte.

Odkar so se razbili ruski poskusi prebiti našo fronto v Voliniji in vzhodni Galiciji, vlada na ruski fronti popoln mir in nič ne kaže na to, da bi se dali Rusi motiti v svojem prizadevanju pripraviti svoje pozicije za zimsko vojno s kako novo ofenzivo. Zadnji večji dogodek je bilo preganjanje Rusov z zapadnega brega Stira v prostoru pri Cartorij-sku sredi meseca novembra. Pretekli mesec so vjele pod avstro-ogorskim vrhovnim poveljstvom stoječe 78 ruskih častnikov in 12.000 vojakov ter uplenile 32 strojnih pušk. Od vjetnikov so vjele 76 častnikov in 10.000 mož zavezniške čete armadne skupine Linsingen in armada grofa Bothmerja. Rusi so poskusili v fronti teh dveh armadnih skupin prebiti našo fronto pri Cartorij-sku in Siemkovcih, dočim so se vršili ob fronti armadne skupine Boehm-Ermolli in armade Pflanzera-Baltina samo pozicijski boji in je torej naravno, da je število vjetnikov manjše.

Resnica o ruski armadi v Besarabiji.

»Nowa Reforma« poroča po raznih ovinkih: Poročila raznih romunskih listov o zbiranju velikih ruskih čet v Besarabiji in pri Odesi, ki naj jih pošljejo proti Bolgarski, je treba kritično presoditi. Pred vsem je naglašati, da so ta poročila izšla samo v rusofilskih bukreških listih, ki hočejo na ta način vplivati na romunsko ministrskega predsednika Bratianu. Iz vojaških taborišč pri Odesi, Kišinevu, Tiraspolu, Reniju in Izmailju bodo vzeli pomožne čete, ki jih bodo postavili v vzhodno-gališko fronto. Vesti o ekspedicijskih čet na Bolgarsko niso resnične, kakor so tudi neresnične zadnjič razširjene vesti, da je pripravljenih 300 transportnih ladij, da odpeljejo rusko armado pod poveljništvom generala Kuropatkina.

Drobne vesti iz Rusije.

Iz Petrograda poročajo, da so tam odkrili pri socialnih demokratih dve tajni tiskarni in aretirali kakih 20 oseb.

Od carja odobreni sklep ruskega ministrskega sveta dovoljuje ruskim trgovskim ladjam voziti pod nevtralno zastavo, če to dovoli trgovsko ministrstvo dogovorno z mornariškim in zunanjim ministrstvom. Kodanjski listi poročajo: Krivosheinov naslednik, Naumov, je izjavil v nekem razgovoru, da se rusko agrarno vprašanje ne da rešiti po določeni ideji, ker so razmere v posameznih delih države prerazlične. V tem je nasprotnik Stolypinovega sistema.

Komunalne volitve v Petrogradu se bodo baje vršile na predlog notranjega ministra meseca februarja. Iz Kodanja: V južnoruskem kraju Metevedin je prišlo do lakotnih revolt. Prebivalstvo je odrezano od dovoza ter silno trpi. Cene so visoko poskočile. Lačno prebivalstvo in nekaj vojakov je naskočilo prodajalne živile. Policija je posegla z orožjem vmes. Ljudstvo je odgovarjalo z metanjem kamenja. Bilo je več mrtvih in ranjenih. Policija je aretirala 60 oseb.

ter metali bombe, niso pa napravili nobene škode. V maščevanje je vrglo 5 naših letalcev 20 granat na kolo-dvor Briuelles, južno od Stenaya. Razdejali so železniško progo; neki vlak, ki se je peljal proti severu, se je moral hitro vrniti.

29. novembra zvečer: Severno od Labyrinth smo pregnali z živahnim napadom sovražnika iz jame, ki jo je imel od predvčerašnjem v posesti. Izgube sovražnika so občutne, naše lahke. Od ostalega dela fronte ni ničesar poročati. Včeraj se je moralo na levem bregu Maase pred sovražnimi pozicijami spustiti na tla neko naše letalo. Kljub silnemu artiljerijskemu ognju Nemcev je bilo letalo le malo poškodovano. Letalec ni ranjen.

Belgijsko poročilo.

29. novembra. Obstreljevanje naših pozicij severno od Dixmuidna. Naše baterije so odgovarjale na ogenj sovražne artiljerije. V maščevanje smo oddali na nemške strelske jake strele ter obstreljevali delavce v smeri na mejni kamen XII. proti Yseri in proti Poeselu.

Obstreljevanje belgijske obali.

Amsterdamski »Vaderland« poroča iz Vlissingna: Od danes zjutraj ob 9. je slišati neprenehoma obstre-

ljevanje belgijske obali. Z nasipov je videti nekaj vojnihi ladij.

Angleške izgube.

London, 1. decembra. Zadnja lista izgub navaja 36 oficirjev in 968 mož. Izgube angleške armade v novembru so znašale 1057 oficirjev in 40.427 mož, izgube angleške mornarice 34 oficirjev in 261 mož.

Potopljen parnik.

Malta, 1. decembra. (Kor. urad.) Angleški parnik »Malinche« (1155 ton) je bil potopljen. Moštvo je rešeno.

Burna seja francoske zbornice.

Pariški listi poročajo o seji francoske zbornice v tork: Zbornica je bila nabito polna. Posvetovanje je bilo zelo burno. Prišlo je do neljubih izrazov napram Briandu in Gallienju. Opozicija jima je klicala, da pošljata samo proletarce v smrt. Predsednik je protestiral in Briand je izjavil, da v strelskih jarkih ni razlike med sloji. Poslanec Jaubert je klical: »Če tudi ne morete v vojni ubiti republike, storite vendar vse, da ubijate republikance!« Poslanec Bernard se je pritoževal, da zakriva vlada resnico, češ: »Mi ne poznamo niti števila mrtvih in ranjenih!« Ljudstva ne gre voditi tako, kakor otroka. Ob koncu je poklical predsednik poslanca Raffina k redu, ker je bil rekel, da je zakon gotovih vladnih šefov preziranje človeških življenj.

Francosko vojno posojilo.

»Journal de Genève« poroča, da je več pariških časopisov takoj prvi dan, ko je bilo novo vojno posojilo razgrnjeno, širokoustno razglasilo, da je podpisanih že 26 milijard. »Journal des Débats« pravi danes, da bo uspeh velikanski, če bo doseženih sploh deset milijard. Hranilci imajo velik del svojega denarja investiranega v tujih vrednostih, ki pa deloma zaradi vojne ne plačajo kuponov, ali pa so neprodajne.

Asquith in finančni minister pred delavskimi poslanci.

London, 1. decembra. (Kor. ur.) Reuterjev urad: Pri današnji konferenci delavskih delegatov je opozarjal Asquith na velikanška finančialna in gospodarska bremena, ki jih nalaga vojna deželi. Toda, — je rekel, — angleška pleča so dosti široka, da jih neso. Vlada zaupa v to, da bodo vsi sloji, zlasti delavci, tudi v bodoče enako poštenovalni, kakor so bili dosedaj. Predsednik trgovinskega urada je poročal o tem, kar je storila vlada, do sedaj, da prepreči nepravilno naraščanje cen živil. Vlada je zagotovila deželi zalogo sladkorja v vrednosti 40 milijonov funtov ter izdala 25 milijonov za transport mesa, s čimer je zagotovila večji dovoz, kakor kdaj poprej. Zakladni kancler Mac Kenna je govoril ravno tako, kakor Asquith o potrebi, da delavci v sedanjem trenutku ne pridejo z novimi mezdnimi zahtevami. Mezde so v večini delavskih panog poskočile. Nadalnje mezdne zahteve ne bi bile proti lastnim interesom delavcev. Glavno je, da se dežela preskrbi z vojniki, pomorščaki in vojnimi potrebščinami. Dežela mora imeti topove in municijo tudi če bi se moral izdati za to zadnji šiling.

Mirovna interpelacija nemških socialnih demokratov.

Nemškemu državnemu zboru so socialnodemokratski poslanci predložili naslednjo interpelacijo:

»Ali je državni kancler pripravljen dati pojasnila, pod kakimi pogoji bi bil voljan vstopiti v mirovna pogajanja?«

To interpelacijo bo utemeljeval poslanec Scheidemann. »Vorwärts« poroča, da je socialnodemokratska stranka odklonila dalje segajoč predlog, naj se zahteva od vlade še določnejšo označbo njenih mirovnih pogojev. Obenem pravi list, da bodo socialni demokrati precizno določili svoje naziranje in zahtevali od vlade jasn odgovor.

Likvidacija v Sansibarju.

London, 1. decembra. Kolonijalni tajnik je naznanil, da se izvrši likvidacija nemških trgovskih podjetij v Sansibarju.

Boj za Carigrad.**TURŠKO URADNO POROČILO.**

Carigrad, 30. novembra. Glavni stan poroča: Na kavkaški fronti nič bistvenega. Samo posamezni boji poizvedovanih čet. Na dardanelski fronti artiljerijski ogenj ter boj z ročnimi granatami in strojnimi puškami v presledkih. Sicer nič važnega.

TURŠKA ZMAGA V MEZOPOTAMIJI.

Carigrad, 1. decembra. (Kor. ur.) Turki so izvojevali na fronti v Iraku

veliko zmago nad Angleži, ki so imele prav velike izgube. Angleške izgube samo na mrtvih cenijo na 5000 mož.

Obramba Dardanel.

Carigrad, 29. novembra. (K. u.) Začetkom seje zbornice je bila prebrana brzojavka poveljnika V. dardanelske armade, Liman paše, v kateri se zahvaljuje zbornici, da je poslala odposlanstvo poslancev, ki so si ogledali fronto ob Dardanelah.

Neki član tega odposlanstva je nato slikal vtiske tega odposlanstva. Slavlil je hrabrost turških čet, ki se zmagovito bore že mesece proti sovražniku, nadmočnemu po številu, oboroženemu z vsemi najmodernejšimi iznajdbami in preskrbljenemu z veliko obilico municije. Vsakdo, ki si ogleda fronto, mora spoznati, kako majhen je še prostor, katerega se more sovražnik še oklepati. Odposlanstvo se je prepričalo, da so vse dominirajoče točke trdno v rokah turške armade. Tudi se je prepričalo o popolnosti vseh službenih panog armade, zlasti aprovizacije, ki da je taka, da dobivajo celo vojaki v najsprednejših pozicijah v redu čaj in gorko juho. Prepričali so se, da so v raznih ne le ne bo mogel prodreti niti za ped, marveč da bo v kratkem vržen v morje. Zatrjeval je, da se bo to v kratkem zgodilo ter nato hvalil Liman pašo, zlasti njegov načrt za dolžnosti in njegovo viteštvo. Predlagal je zahvalne brzojavke za Liman pašo in druge poveljnike, kar je zbornica soglasno sprejela.

OGROŽANJE EGIPTA.

Frankfurter Ztg. piše o ogrožanju Egipta: V N. Rotterdamu pravi neki poročevalec, da bo Anglija, če pride tako daleč, da bo Sueški prekop zaprt, v nadomestilo kmalu popolnoma v detail organizirala redno vožnjo okrog Afrike. To naziranje pač ne bo popolnoma pravilno. Pot preko Sueškega prekopa je nekaj posebnega za angleški promet. Velik del angleških trgovskih ladij — kakih 40% — je zgrajen naravnost z ozirom na ta prekop. Pri zgradbi se je namreč računalo s tem, da dobe te ladje premo, živila in druge potrebščine v Adnu ali Suez. Pregraditi te ladje bi bilo zelo težavno in pred vsem zelo zamudno. Tudi se da obsežna plovba šele tekom dolgih let organizirati. Pomorska pot Gibraltar-Capetown je trikrat tako dolga kakor pot Gibraltar-Suez. Zgraditi bi bilo torej treba na progi Gibraltar-Capetown najmanj eno veliko, moderno pristanišče z odgovarjajočimi tehničnimi napravami, zalogami, ladjedelnicami. Treba bi bilo novih morskih svetilnikov in številnih raznih drugih priprav.

Pot Gibraltar-Bombay okrog Afrike je več kakor dvakrat tako dolga, kakor preko Suez. Da se ohrani dosedanjí promet, bi bilo treba najmanj dvakrat toliko ladij; tudi bi ne bilo mogoče izpostavljati gotovih pridelkov angleške Indije, pred vsem oljnatih sadežev, tako dolgi poti.

Res je sicer, da ogrožanje Egipta žal še ne pomeni evropskega miru, res je tudi, da angleškemu denarju pač skoro nobena stvar ni nemogoča, vendar je tudi jasno, da bi imelo zaprtje Sueškega prekopa za Anglijo zelo hude posledice in bi gotovo tudi vplivalo na nadaljnji potek vojne.

Obramba Sueškega prekopa.

Berolinski listi poročajo iz Zene: Atenski listi izvedo iz Soluna, da so angleške čete dodelale obrambna dela ob Sueškem prekopu. Angležem je mogoče preplaviti široke pokrajine, nad katere se dvigajo potem samo še utrdbe.

Vesti iz primorskih dežel.

Goriški Italijan zahteva popolno uničenje Gorice. »Neue Freie Presse« poroča, da je neki Vinci rodom iz Gorice, katerega štejejo sedaj v Milanu za svojega someščana, poslal na načelnika italijanskega generalnega štaba Cadorna brzojavko, v kateri zahteva od italijanskega armadnega vrhovnega vodstva, naj se pri obstreljevanju Gorice nikakor ne ozira na čustva goriških Italijanov in naj ima pred očmi, da je boljše vkorakati v razdelano italijansko mesto, kakor pa v avstrijsko. Vse italijansko časopisje priobčilo to Vincijevo brzojavko. Vinci je predsednik v Italiji bivajočih irredentističnih beguncev.

Cesarska proslava v Narodnem domu v Trstu. Ženska podružnica družbe sv. Cirila in Metoda v Trstu je priredila v sredo v veliki dvorani Narodnega doma proslavo 67-letnice vladanja Njegovega Veličanstva cesarja Frana Josipa I. Proslava je uspela najslajnejše. Program se je izvršil najboljše, proslavo so posetili odlični gostje poleg udeležbe iz vseh slojev

tržaškega slovenstva. Navzoči so bili namestnik baron Fries-Skene, škof dr. Karlin, mestni poveljnik generalmajor vitez Wasserthal, vladni komisar Krelich-Strassoldo, šolski nadzornik Matetič itd. Namestnika je sprejel v vestibulu damski odbor, na čelu mu gospe dr. Slavikova, dr. Rybářeva, Bartlova in Spillerjeva. Goste so sprejeli v častne lože poslanci dr. Rybář, dr. Slavik in dr. Wilfan ob zvokih cesarske himne. Vse točke programa so bile izvedene izbornio. Tako živa slika, predstavljajoča poklanjanje slovenske mladine cesarju, petje slovenskih in hrvatskih narodnih pesmi in spevoigra „Habsburški rod“ je jako ugajalo, istotako deklamacije in pevske solotočke. Živahno odobravanje je sledilo vsaki točki, na koncu ob sliki častiljivega cesarja in prestolonaslednika je izvenelo toplo čustvovanje v patriotično manifestacijo. V vsakem oziru lepo uspela slavnost se je zaključila s cesarsko pesmijo.

Dnevne vesti.

— **Vesti iz ministrstva.** Cesar je včeraj dopoldne takoj po zapriseženju novimenovalnih ministrov sprejel v posebni daljši avdienci ministrskega predsednika grofa Stürgkha. — Pod predsedstvom ministrskega predsednika grofa Stürgkha se je vršil včeraj popoldne ministrski svet, ki so se ga udeležili vsi ministri. — Novi finančni minister dr. vitez Leth je sprejel včeraj popoldne uradnike finančnega ministrstva in prestojnike dunajskih finančnih oblasti. Minister je med drugim rekel, da gleda vzlic vsem težavam, ki se jih dobro zaveda, z veseljem zaupanjem v prihodnost, zanašaje se, da bo prebivalstvo, kakor je pokazal uspeh vojnega posojila, vedno pripravljeno, tako kakor hrabro vojaštvo na bojnem polju, izpolniti svoje dolžnosti proti domovini.

— **Odlikovani slov. častniki.** Vit. križec Leopoldovega reda z vojno dekoracijo je dobil polkovnik poljske artiljerijske brigade Friderik Širca (slovenski glasbenik Risto Savin). — Vojaški zaslužni križec 3. razreda z vojno dekoracijo je dobil poročnik 17. pešpolka A. Kozma. — Srebrni signum laudis je dobil zapovednik 13. divizijskega brzojavnega oddelka stotnik Edvard Štefin. — Signum laudis so dobili: stotnik 4. domobranskega pešpolka Franc Podkrašek, nadporočnik 2. bos.-herc. pešpolka dr. Jakob Stefančič, poročnik 101. pešpolka Jurij Petran in poročnik 2. bos.-herc. pešpolka Stanko Roglič. — Zlati zaslužni križec s krono na traku hrabrostne svetinje je dobil praporščak pri brzojavnem polku Makso Murko. — Zlato hrabrostno svetinjo je dobil poročnik 55. pešpolka Alojzij Kajžar. — Srebrni signum laudis je dobil nadporočnik 6. saperskega bataljona Oton Rožek. — Zlati zaslužni križec s krono na traku hrabrostne svetinje je dobil asistentni zdravnik 17. pešpolka dr. Leopold Ješe. — Signum laudis sta dobila stotnik inženerskega zbora K. Pleban in poročnik 4. domobranskega pešpolka Karol Marovšek. — Vojaški zaslužni križec 3. razreda z vojno dekoracijo je dobil nadporočnik 12. dragonskega polka Pavel Zupan. — Pri domobranstvu so dobili signum laudis: stotnik Karol Dolenc, nadporočnik dr. Janko Šavnik, nadporočnik dr. Anton Gosak, poročnik Rudolf Potočnik, asistentni zdravnik dr. Josip Glančnik. — Zlati zaslužni križec s krono na traku hrabrostne svetinje je dobil višji zdravnik dr. Vladimir Rojc.

— **Odlikovani slovenski vojak.** Srebrno hrabrostno svetinjo 2. razreda so dobili: narednika Alojzij Bohinc in Matija Štefe; četovodji Ivan Bajde, Rudolf Kalaz in Peter Jenko; korporali Anton Habjan, Miha Janželj, Ivan Karič, Miha Kozjak in Anton Krabelšek; poddesetnika Franc Dečman in Jos. Blakar ter infanteristi Friderik Blajc, Franc Brčon, Anton Borštner, Karol Dolinar, Matija Dobrne, Alojzij Javnika, Ludovik Ilasker, Franc Krbina, Franc Kmet, Anton Kovačič, Viktor Kozina, Franc Ločnikar, Josip Lužar, Anton Maček, Franc Miklavčič, Tomaž Popit, Josip Redenšek, Ivan Rodnik, Josip Škufca, Franc Vilfan, Ivan Žičkar in Josip Zorc, vsi pri pešpolku št. 7.

— **Odlikovan je bil g. Ivan Gams,** štabni narednik 97. pešpolka, s srebrnim križcem s krono na traku hrabrostne svetinje za hrabrost pred sovražnikom. Omenjenemu je bila že meseca februarja v Karpatih za hrabrost podeljena srebrna svetinja prvega razreda. Nahaja se od začetka vojne na severnem bojišču.

— **Odlikovan je bil Emil Christof,** 20letni sin tukajšnjega ravnatelja učnega zavoda g. Jos. Christofa, korporal 17. pešpolka, z bronasto hrabrostno kolajno.

— **V ruskem vjetništvu je umrl nadporočnik Henrik Majcen.** Ranjen je bil 13. septembra v desno koleno pri Novem Aleksincu, vjet. prepeljan v Moskvo, trikrat operiran ter je v Kasanu 25. oktobra umrl. Bil je gojenec Terezijanske vojaške akademije ter je bil zaradi hrabrosti in spretnega vodstva odlikovan z zaslužnim križcem 3. razreda za vojno dekoracijo, s signum laudis in z najvišjim poveljnim priznanjem. Prvič je bil ranjen v jeseni 1914, drugič težko ranjen na obeh nogah in na roki ter je ležal v ljubljanskem Leonišču. Bodi junaku lahka ruska zemlja!

— **Pozdravi slovenskih vojakov.** Srčne pozdrave pošiljamo vsem prijateljskim in znanim slovenskim rodbinam, ki čitajo »Slovenski Narod«. Želimo jim obenem vesele božične praznike in srečno novo leto! Aleksander Pokotilo, Anton Tomazič, doma iz Vipave; Gašper Zapašek, doma v Jurklostru pri Celju; Anton Zorko, Martin Zaggar, doma v Jurklostru, 5. pešpolk, 16. stotnija. Vsi v Pulju.

— **Rdeči križ.** C. in kr. živinonakupovalna komisija 5. A. E. K. za Kranjsko II. je izročila »Rdečemu križu« znesek 34 K 50 v, katerega so darovali občine Kompolje, Struga, Videm in Podgora ob priliki izplačevanja naknadnih kupnin za prodane prašice. Darovalcem prisrčna hvala!

— **Darilo.** Veleblagorodna gospa Helena dr. Suerjeva je naklonila Družbi sv. Cirila in Metoda v spomin svojega pokojnega očeta, bivšega veletrgovca gosp. Vaso Petričiča, viteza Franc Jožefovega reda, tisoč kron. — V teh težkih časih je gotovo Družba sv. Cirila in Metoda kar najbolj vredna podpore. — Plemeniti darovalci bodi izrečena najtoplejša zahvala!

— **Mesto venca na krsto blagopokojnega c. kr. sodnega svetnika Ivana Toporiša** je darovalo sodniško pisarniško osobje v Novem mestu 34 K 10 v za sklad v vojni oslepelih slovenskih vojakov.

— **Koncert »Glasbene Matice«.** Mozartov Requiem je eden najmogočnejših in najveličastnejših stebrov klasične svetovne literature. Genijalni duha, klasična forma in krasota k zvišeno lepe glasbe napravi na vsakega poslušalca čudovit, nepozaben utis! O delu piše Herman Kretzschmar: »med mnogostevilnimi cerkvenimi skladbami najvišjega reda, ki so prešla v svetovno literaturo, ima Mozartov Requiem svojo posebno veljavo. Ono ni je najpopolnejše umetnostno delo med masami mojstra, temveč temu delu tudi ni para v zgodovinski skladbni maš in to zaradi lepote, s katero ste nasprotji teksta — na eni strani strah pred Bogom, na drugi strani zaupanje v Božjo milost — izravnani. Notri do posebnosti v instrumentaciji je izražena resnoba umiranja, z vso ojstrostjo se strah pred poslednjo sodbo v tej glasbi občuti; pa strahost je stavljena pod temeljni ton neke miline, ki se zdi poslušalcu na mnogih mestih — najbolj v »Oro supplex« nadzemelske narave, ta ton miline obnavlja s sredstvi moderne glasbene umetnosti dveh časov Palestrine. Subjektivni nagon svoje umetnosti je tu Mozart postavil pod stroge liturgijske oblike, pa kljub temu je učinkovit tako blažilne priprostosti, da si jo komaj misliti moremo.

— **Wolfgang Amadeus Mozart** (rojen 27. januarja 1756 v Solnogradu, umrl 5. decembra 1791 na Dunaju) je zložil Requiem po nekem tajinstvenem naročilu grofa Walsegg auf Stuppach leta 1791. (Naročnik je Mozartovo delo kot svojo kompozicijo pri neki žalni slovesnosti za svojo rajnko soprogo izvajal.) Zlagal je Mozart svoj Requiem že bolan v zadnjih mesecih pred svojo smrtjo v slutnji, da se mu bliža že lastna smrt in ni mogel dela povsem dokončati. Sanctus, Benedictus in Agnus Dei kakor tudi del stavka »Lacrymosa« je zložil Ksaver Süssmayr, zelo nadarjen učenec Mozartov. Ta je bil o idejah in namerah mojstra dobro poučen in je iz mojstrovih skic, ki so se možno poizgubile, pozneje delo dokončal. — Proizvajanje je provzročil leta 1792 baron van Swieten na Dunaju, za tem se je delo izvajalo takoj v Monakovem in v Pragi; koncem stoletja (torej v kratki dobi 8 let) je bilo delo že po celem Nemškem razširjeno, hitro je prodrlo vse muzikalne dežele, celo čez ocean in je ostalo skozi tri desetletja edina črna maša, ki se je pri posebnih slavnostih izvajati mogla. V Parizu, kjer je delo prvič izvajal Cherubini leta 1804, se je že 1840 pri pogrebu Napoleona kot očiščeni requiem izvajal. Šele pozneje v novejšem času so črne maše drugih skladateljev labudnemu spevu solnograškega mojstra ob stran stopiti smele. — Izmed svetovno vrednih del te stroke (ki se ob izrednih prilikah izvajajo v cerkvi

navadno pa le v velikih koncertih), omenjamo Requiem: Verdijev, Berliozov (z velikim orkestrom in 16 pozavnami), Dvořakov in kot protestantsko delo Brahmsov »Das deutsche Requiem«. Glasbena Matica je Mozartov Requiem prvič izvajala pred 18 leti, 12. aprila 1897 pod čeronom, drugič 20. novembra 1898 v spomin Nje Veličanstva pokojne cesarice Elizabete, tretjič 9. decembra 1900 ob 100letnici Prešerna na korist Prešernovemu spomeniku in četrtič in petič se izvaja 7. in 8. decembra 1915 v resnem zgodovinskem času na čast padlim našim junakom in na korist oslepelim in invalidnim našim vojakom!

— **»Glasbeni Matici«** je pristopila kot ustanoviteljica z 80 K in je naklonila društvu vrhoteča še 10 kron podpore veleblagorodna gospa Marija Polack, trgovka in hišna posestnica v Ljubljani, Mestni trg 9. — Hvala ji!

— **Vojnopoštni paketi s pokvarjeno vsebino in nedostatnim zavojem.** Opazilo se je, da se zavijajo v poštno pakete, navzlic ponovnim prepovedim, predmeti, ki se lahko pokvarijo, kakor n. pr. sveži kruh, kolači, med, sveže sadje — posebno grozdje —, sveži sir, smetana, presno maslo, paradižniki, ocvrto meso, kuretnina, vsakovrstna mast, moka, povidel, smokve, sirova jajca, da celo sirov krompir in kislo zelje, dalje tudi vsakovrstne opojne pijače, vžigalice itd. Ti predmeti pridejo na adresata v pokvarjenem in zatorej neužitnem stanju in pokvarijo tudi tobak, cigarete in smodke, opremne predmete, obleko zoper mraz itd., ki so zaviti v paket, tako da je vsa pošiljatev popolnoma brez vrednosti. S tem se lahkomišljeno odtogte zaledju veliko živil, užitnih stvari in obleke. Vojnopoštni paketi se brezskrbno in lahkomišljeno zavijajo večkrat namesto v povročeno platno samo v papir ali se pa celo ne prevezujejo; rabijo se zabojčki iz prav tankih deščic in se slabo zabijajo. Tudi zabojčki se morajo prevezati. Iz tako slabo zavitih pošiljatev pade vsebina in se izgubi za prejemnika. Naslovi so pomanjkljivi ali se pišejo samo z navadnim ali barvastim svinčnikom, listki z napisom se ne nalepijo na paket, ampak se samo pripečatijo na paket in zatorej odpadejo, ravnotako tudi nezadostno prilepane tablice z naslovom. Večkrat se pogrešajo na pošiljatkah tudi naslovi odpošiljateljev, tako da ni mogoče takih paketov izročiti prejemniku in jih tudi ne vrniti odpošiljatelju. V vsaki vojnopoštni paket je položiti na vrh na listku prepis naslova, da se more, če se je zamazal naslov in je postal nečitljiv ali je odpadel, vendar dognati prejemnik, ko se odpre pošiljatev. Pošiljati se ne smejo vžigalice, ampak samo vžigala s cerovim železom. Šele pred kratkim je zopet zgorel naložen vojnopoštni voz z vsemi pošiljatkami —, kar se je moglo le zgoditi, ker se je sama vžigala ena ali več pošiljatev. Brezvestnost onega posameznika je oropala mnogo vojakov njim namenjenih dobrosrčnih daril. Vzroka, da toliko paketov ne pride v roke pravi prejemnikom, ni pripisovati nedostatnim uredbam pri vojni pošti, kakor se večkrat sodi popolnoma nepremišljeno, ampak pripisovati ga je pošiljateljem samim, ki še vedno nočejo uvideti, da so izdani vsi predpisi o vsebini in zavijanju vojnopoštnih paketov samo v prid pošiljateljem in prejemnikom. Vsakega posameznika dolžnost je, da se točno drži teh predpisov. Samo tedaj bo možno še nadalje vzdržati obrat z vojnopoštnimi paketi.

— **Umrl je včeraj v Ljubljani c. kr. vladniški učitelj gosp. Janko Janžič,** bivši okrajni šolski nadzornik v Kranju. Pokojnik je bil znan kot izvrsten učitelj in vesten in korekten šolski nadzornik.

— **Prodaja celih in polovičnih prašičev pri mestni aprovizaciji.** Radi nakupa celih prašičev se obračajo ljudje pogostokrat na magistrat, oziroma tržni urad. Opozarjajo se s tem, da naj se v tej zadevi obrne naravnost v skladišče v cerkvi sv. Jožefa, kjer si lahko vsakdo izbere poljubnega prašiča. Pripominja se, da se bodo bržčas prašiči oddajali le še ta teden in začetkom drugega, ker pridejo s 16. decembrom v veljavo nove, zvišane maksimalne cene za to blago.

— **Maksimalne cene za vino?** Z Dunaja poročajo: Okrajno glavarstvo v Retzu na Dolenjem Avstrijskem je določilo za letošnje vino 60 kron kot maksimalno ceno. Ni izključeno, da bodo uvedene za vino splošne najvišje cene. (?)

— **Častno svetinjo za štiridesetletno zvesto službovanje** je dobil v pokojeni nadpoštar g. Adolf Mulej v Spodnjem Logatcu.

— **Umrla je v Celju gospa Emilija pl. Sušičeva,** vdova po polkovniku pl. Sušiču. — V celjski bolnici je

umrl naređnik Fr. Urbich, sin vodje zemljiške knjige v Celju Franca Urbicha, v starosti 29. let.

— **Iz Arje vasi pri Celju.** Dne 21. novembra t. l. je tu umrl mladenič Martin Rak, posestniški sin in član požarne brambe v Arji vasi. Sel je v Galicijo 16. marca t. l. že bolan; tam se je še bolj prehladil in je po dolgi, mučni boleznii 21. novembra zapustil žalostne: očeta, mater in sestro. Bil je šele 30 let star ter ponos požarne brambe. Bodi mu domača zemlja lahka!

— **Zopet eden naših.** (Iz Maribora.) Zvedeli smo zopet o smrti poštenega, mladega moža, ki je bival več mesecev v našem narodnem krogu. »Slovenski Narod« je prinesel vest, da je na doblijenih ranah izdihnil praporščak Rutar, rodom Gorican. Tovariš iz »Slovenije« mu je sicer že napisal posmrtnice v zadnjem sobotnem »Narodu«, vendar ne bilo bi prav, če bi se ga i mi mariborski Slovenci, kateri smo z njim preživeli par kljub vojne krasnih dni, ne spomnili z nekaj vsticami. Kdor pohaja in je redno pohajal tudi sedaj med vojno v Narodni dom, oni je gotovo poznal velikoraslega, krepkega aspiranta Rutarja. Bil je reden gost, resnega, a vendar tudi zabavnega značaja. Še so nam v spominu krasni dnevi letošnjega maja in topli, mehki njegovi večeri, ko smo se zbirali, domačini, begunci in cela vrsta slovenskih častnikov ter aspirantov v vestibulu našega Narodnega doma. Redki so bili taktar večeri, da bi ne bila zagrmela slovenska narodna pesem, močna, silna in vendar toli ljubka in mila. Malo jih je bilo, ki bi jo bili peli s tako resnim, gorečim navdušenjem, kakor sin solčne Gorice, umrli Rutar. In kadar je prišla vrsta odpreti denarnico in darovati malenkost za Cirilmetodarijo, taktar mu je šinilo veselje preko lic, vzravnal se je in položil svoj beli darček. To je bilo vsak večer, in če se je nekoliko zakasnilo, je prišel in dejal: »Gospod, kje pa imate nocoj Cirila?...« Maja meseca je šel z maršbataljonom. Na predvečer, poln toplega navdušenja, mu je iz prijateljskih grl še enkrat zaorila v slovo slovenska pesem. Drugo jutro je korakal, ne kakor drugi sključen pod pezo nahrbtnika, marveč ponosen in prožen, skozi mesto in mi smo ga spremljali ali pa čakali po cestah in še enkrat mu zamahnili in zaklicali v slovo: Na srečno svidenje!... Nagnil je svoj dolgi meč, se polahno priklonil z lahkim usmevom in z močnim »Živio!« korakal dalje. Šel je v smrt. Zadel ga je sovražna granata... Mnogo jih je že padlo iz naše lastne, ožje srede. Vedno nam je težko. Rutar je prišel v našo sredo kot gost, poslovil se je maja kot drag nam našinec. Bodi mu lahek pokoj! Iv. S.

— **Maribor.** (Cirilmetodarija.) Cirilmetodarija pogreša letos v naši sredi marsikakega svojih sotrudnikov. To gotovo ni prijetno dejstvo, še manj pa je prijetna zavest, da vse delo zanj letoš ne najde skoro nikakšne poštovanosti. Spominjamo se občnega zbora lani. Tri podružnice so bile taktar zastopane in kar se je nabralo do taktarnega večera, je šlo par tisoč kron. Letos? Ali jih je par — sto kron? Primimo se zopet dela. Zbirajmo. Nemški »Schulverein« in nemška »Südmarka« letos ne le nista zaostala, marveč ste tukajšnji podružnici denarno še več zbrale, kakor pa lani. Za zbiranje bi bile v prvi vrsti umestne male, izkorne nabiralnice. Tako bi se lahko izkorsile vse, tudi najmanjše prilike in sestanki in ob mesecih bi se stekale vglavno blagajno gotovo lepe vsote. Ne obotavljajte se, marveč primite za delo. Letos nam treba še bolj zbirati, kakor pa kedaj popreje!

— **Maribor.** (Zima.) K marsikakšnji drugi nadlogi, pride letos še zgodnja zima z neprimerno ostrim mrazom. Snega je bilo v nižinah dolej sicer še zelo malo, pritisnil je pa, kljub solnčnemu vremenu, kakor rečeno, oster mraz, ki je dosegel že do 12° pod ničlo. Da je stvar še bolj neprijetna, vlada po celem mestu veliko pomanjkanje kuriva, drv in premoga. Tudi za denar ni skoro dobiti ničesar. Ni to sicer krivda splošnega pomanjkanja večjih zalog, pač pa pomanjkanje voznih sredstev, t. pr. priprag. Kdor ima dobro, suho stanovanje, ta bo še nekako preстал, težje pa bode onim, kateri bivajo zunaj v predmestjih ali pa po vaseh, to so zlasti naši begunci.

— **Pegasti legar.** Uradno se razglašja, da se je od 21. do 27. novembra t. l. v Galiciji primerilo 173 slučajev pegastega legarja, na Dunaju dva, v Brnu štiri in v Prerovu en slučaj.

— **Kino »Ideal«.** Danes posebni večer z izbranim sporedom: 1. »Maks in njegovi dve ženi.« Smeha polna veselolga v 3 dejanjih. 2. Čudež. Drama v 3 dejanjih. — Jutri Walde-

mar Pölander v tridejanjski drami
»Življenska laža«.

Razne stvari.

* **Ruski prestolonaslednik.** Iz Curiha poročajo, da je ruski prestolonaslednik zbolel in da je dobil na vratu gnojno se bulo, vsled česar bo treba operacije.

* **Zaklad je našel.** V Treštu na Moravskem je neki tesarski mojster kupil od nekega posestnika zemljišče, ki je bilo več kakor 120 let pri dotični hiši. Pri oranju je tesar našel nekaj starih novcev in to ga je napotilo, da je začel kopati in iskati po zemljišču. Našel je res obsekan kamen in pod njim tri lonce, v katerih je bilo tri kilograme zlatega in enajst kilogramov srebrnega denarja. Tesar je okr. glavarstvu naznanil kaj je našel in zdaj pregledujejo strokovnjaki te denarje. Najstarejši novc je kovan l. 1425., najmlajši l. 1692. Vrednost najdenih denarjev se ceni na 42.000 do 45.000 kron.

* **Londonsko časopisje.** Londonsko časopisje je v hudih stiskah. Jutranji in večerni listi so bili prisiljeni dogovorno skrajšati svoje izdaje. Le malo londonskih listov se še drži in še ti z največjimi težavami. Velikanski izdatki za vojna poročila, podražje papirja in poštnine otežkoča poleg manjševinskih insercij izdajanje časopisov. Neki sodružnik »Daily Maila« pravi, da prav nič ne dvomi, da bodo prihodnji meseci časopisju velika presenečenja in da bo izginila cela vrsta časopisov, ki so jih imeli do sedaj za popolnoma solidne. Neki londonski založnik je izrazil mnenje, da bodo vojno preživeli samo 4 londonski časopisi.

* **Sanje o vojni.** Zdravnik dr. Strahlmann v Wildeshausen poroča: Neki 17letni mizarski vajenec je v vsaki prosti uri čital popise bitk in bojev. Tudi sanjalo se mu je vedno o vojni. Nekega dne so se mu na prsih naredili mehurčki. Ponoči se mu je bilo sanjalo, da je bil sam zapleten v boj in da ga je nekdo sunil z bajonetom v prsi. Prestrašen se je zbudil in koj začutil bolečine na tistem mestu prsi, kamor ga je sanjani bajonet zadal. Da provzroči velik strah lahko mehurčke, je bilo že prej znano, a da učinkujejo tako lahko tudi sanje, se je šele sedaj pokazalo. Sanje pa lahko tudi pozdravijo. Neki vojak je pred štirimi meseci v bitki onemel. Prenesli so ga v bolnišnico v Arnsdorfu pri Draždanih. Tam se mu je sanjalo, da ga hoče nekdo z bajonetom suniti v vrat in v sanjah je — zaklical naglas ter padel iz postelje. Ko se je pobral, je znal zopet govoriti; pozdravil ga je v sanjah prestani strah.

* **Plevlje,** ki so ga osvojile naše čete je važno trgovsko mesto ob reki Čehotini s kakimi 6000 prebivalci. Naši vojaki bodo lahko počivali v Plevlju v svojih lastnih vojašnicah, kajti mesto je imelo do l. 1908. avstrijsko posadko, ki si je izgradila prav udobno stanovanje. V zmislu berlinskega dogovora z l. 1878. je imela namreč Avstrija v takrat turškem sandžaku novopazarskem garnizijske pravice in v Plevlju se je nahajala glavna posadka ena infanterijska brigada. Povodom aneksije je Avstrija na svoje garnizijske pravice v Sandžaku resignirala in avstrijske čete so zapustile Plevlje. V balkanski vojni so osvojili Plevlje Črnogorci dne 28. oktobra 1912., 19. dan po izbruhu vojne. Naše vojaštvo je življalo v Plevlju vedno velike simpatije, za to ni čuda, če je bilo tudi tokrat prijazno sprejeto. Blizu Plevlja se nahaja veliki samostan sv. Trojice, nekdanji sedež srbskih škofov. Uro hoda od Plevlja se dviga lino brdo, nahajališče znamenitih starorimskih izkopnin. Iz Čajnice v Bosni drži dobra cesta čez Metalko na Plevlje in od tod na Prijepolje. Ob tej cesti se nahajata v uradnem poročilu omenjena kraja Boljanič 16 km zapadno in Jabuka, že na srbskih tleh 13 km vzhodno Plevlja.

* **Novi vojni pripomočki — stare iznajdbe.** Časih čujemo, da se vporabljajo v sedanji vojni pripomočki, ki jih v prejšnjih časih niso poznali. A to je samo deloma resnica. Tako n. pr. so strelske järke poznali že pred davnimi stoletji, seveda niso bili tako izdelani in utrjeni, kakor so dandanes. Že l. 1405. je nemški inženir Kyeser poznal strelske järke. Tudi torpede so začeli delati že okrog l. 1420., a poročila se, da so Arabci že l. 1258. izumili prve torpede. V l. 1422. je stopil v službo avstrijskega vojvode orožar Abraham, ki je znal izdelovati našemu dinamitu podobno razstreljivo. Kdo ve, kake premembe bi se bile izvršile po svetu, če bi bili Abrahamovo razstreljivo izdatno izrabili. Toda ta iznajdba se je tedaj pozabila in šele l. 1846. je Sobrero iznašel nitroglin l. 1866. pa je Alfred Nobel iznašel dinamit.

Tudi nekeke avtomobile so poznali že v srednjem veku. Roger Bacon je l. 1257. izumil voz, o katerem je zapisano, da ga nobena žival ne vleče, a se vendar hitro naprej pomika, neka stara kronika pa poroča, da se je 2. januarja 1447. pripeljal v Memmingen voz, ki ga niso vlekli ne konji, ne govedji, ne ljudje, ampak ga je na vozu sedeči voznik sam premikal. Celó 424 let pred Kristusom so poznali že nekeke topove: dolge cevi, v katerih je bilo goreče ogelje; na to ogelje so posipali žveplo in devali vanj kamne ter ta dim in te kamne z mehovi podili na sovražnike.

* **Oškodovanje državne pravice.** Pri dunajskem domobranskem divizijskem sodišču se je »vršila obravnava, pri kateri je sam vojaški pravdnik priznal, da je obtoženec prestopel sicer človeško razumljivo, a se mora vendar s pravne stališča obsoditi. Obtoženec je bil črnovojniški računovodja - namestnik Josip K. zaradi goljufij, storjene v dveh ozirih. Obtoženec je bil, ko je l. 1903. služil kot korporal aktivno, od vojaškega sodišča v Pešti obsojen na tri mesece in na izgubo šarže in sicer z dostavkom, da sploh ne more nobene šarže več doseči. Povodom lanske mobilizacije se je zgasil tudi Josip K. pri pristojnem konskripcijskem uradu, češ, da je izgubil svoje vojaške izkaznice. Pri ti priliki je povedal, da je bil korporal, in zamočkal, da je bil degradiran. Prišel je zdaj zopet kot korporal k vojakom in hitro postal računovodja in namestnik računovodje, torej po šarži praporščak. Z bojišča je prišel Jos. K. na Dunaj in tu ga je njegov predstojnik naravnost prisilil, da je vložil prošnjo za podelitev šarže črnovojniškega poročnika. Na podlagi te prošnje so bile odredene običajne poizvedbe in zdaj je prišlo na dan, da je bil Jos. K. pred 12 leti obsojen in degradiran. To je dalo povod, da je bil Jos. K. obtožen zaradi oškodovanja državne pravice izvrševati imenovanja in zaradi denarne oškodbe države z zvijačno pridobitvijo s šaržo združene plače. Jos. K. je bil obsojen na šest mesecev.

* **Gospodarsko zblizanje med Nemčijo in Avstrijo.** Javna diskusija o tem vprašanju je postala v zadnjem času zopet živahnjša, zlasti odkar so se pričele na Dunaju in v Budimpešti priprave za obnovo trgovsko - carinske avstro - ogrske nagodbe, ki je naravno v najožji zvezi z odnošaji med monarhijo in nemško državo. Vrše se sedaj tudi že sestanki raznih avstrijskih, ogrskih in nemških gospodarskih organizacij, tako na Dunaju in v Draždanih. Pretekli teden je predaval v dunajskem industrijskem klubu o gospodarskem

zblizanju med monarhijo in Nemčijo bivši ogrski državni tajnik Szterényi, ki je razpravjal o raznih načinih tega zblizanja. Popolna carinska unija, to je združenje Nemčije in monarhije v carinsko enoto, ki bi imela skupno carinsko mejo, je označil Szterényi za »ideal, ki je prelep, da bi se ga moglo ustvariti.« Druga praktičnejša možnost bi bila carinska zveza z medicinarji, ki bi postajale vedno manjše, dokler bi po preteku določenega časa popolnoma izginile in tako omogočile carinsko unijo. Tretje bi bilo, da se uredi dalekosežni gospodarski preferencialni sistem, ki bi naj bil tako konstruiran, da bi druge države na podlagi klavzule o največji ugodnosti ne imele pravice, da bi se tega sistema udeležile. Kot četrti modus je označil Szterényi dobro izgotovljeno trgovsko pogodbo, ki bi se naj sklenila za dalj časa in vsebovala vse pogoje za vedno večje gospodarsko zblizanje med obema državama. Szterényi sam se je ogreval za preferencialni sistem, ki bi se moral nanašati tudi na prometno in tarifarno politiko in biti centralnim državam podlaga, na kateri bi istočasno in v medsebojnem sporazumu sklepale trgovske pogodbe z ostalimi državami. V debati, ki se je razvila po Szterényijevem predavanju, so se zastopniki avstrijske industrije ogrevali za vse štiri sisteme. Nazori so si ostro nasprotovali in pokazalo se je, da ves načrt še ni dozorel. Za nedolgo se vrši v Draždanih konferenca zastopnikov avstrijskih, ogrskih in nemških gospodarskih organizacij. Morda pride tam do večje jasnosti o tem važnem vprašanju.

Današnji list obsega 4 strani.

Izdajatelj in odgovorni urednik:
Valentin Kopitar.

Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.

Trgovski pomočnik

26. let star, vojašine prost, izučen špeci-
rijske in železninske stroke ter deželnih pri-
delkov, **isto službo takoj ali pozneje.**
Najraje, kje na deželi. Ceni. ponudbe na
upr. »Slov. Naroda« pod »Priloga/3214«.

Krojač

za večja kosovna dela se **sprejme proti**
proti dobremu plačilu. Naslov se izve v
uprav. »Slovenskega Naroda«. 3141

Stanovanje

3 sob s pritliklinami, se za dva me-
meca takoj odda. V rašati je So-
dna ulica števil. 1., III. nadstropje.

Delavci za kape

in krznarska dela, se sprejmejo proti do-
bremu plačilu. Kje, pove upravništvo »Slo-
venskega Naroda«. 3142

Iščem za takojšnji nastop izprašanega

kurjača

(Heizerja) za parni kotel. Ponudbe pod
»Parna žaga 500/3207« na uprav.
»Slov. Naroda«. 3207

Mandlje Bari la

in 3212

švicar. čokolado la

prodaja blagovni oddelek
Zionostenske banke v Trstu.

Mladeniča

nad 15 let starega za manjša dela

SPREJME

Ljubljanska kreditna banka.
3208

SANATORIUM EMONA
ZA NOTRANJE IN KIRURGIČNE BOLEZNI.
»PORODIŠNICA«
LJUBLJANA, KOMENSKEGA ULICA 4
SEK. ZDRAVNIK PRIMARJ DR. FR. DERGANČ

500 kron!
Vam plačam, ako Vaša kurja očesa, bra-
daviče, obliščanci v 3 dneh brez bolečin
ne izginejo s korenino vred z **Ria bal-
zomom.** Lonček z garancijskim pismom
1 K, 3 lončki K 2-50, 6 lončkov K 4-50.
Kemeny, Košice (Kassa) i Postfach 12/22,
Ogrsko. 2-84

ŽELOČNA TINKTURA RAZPOŠILJA
lekarnarja **PICCOLI**ja
v Ljubljani
krepča želočec, pospešuje slas in
prebavo ter odprje telesa.
PO POVZETJU
1 steklenica 20 vin.

Povečane slike

do naravne velikosti, kakor tudi
oljnate portrete na platno
izvršuje umetniško po vsaki fofo-
grafiji 4192

Davorin Rovšek
prvi fotografski in povečevalni zavod
v Ljubljani, Kolodvorska ul. 34 a.

Najsigurnejše naloženje kapitala.

Šume (gozdi)

so na prodaj

na komade po 10 oralov do 150 oralov in višje, v lepi legi, ravnini, blizu
kolodvora. — Ponudbe na upravo graščine

== **Krupa, — pošta Gradac, — Bela Krajina.** ==

Št. 17500 3205

Razglas.

V smislu sklepov magistratnega gremija z dne 27. novembra
1914, št. 21972 in 12. novembra 1915, št. 17500, se je določilo za
one posestnike v Hradeckega vasi, ki imajo svoje pse kot čuvaje na
verigah, po 1 K pasjega davka na leto, dočim morajo vsi drugi po-
sestniki, katerih psi letajo prosto okoli v amisu obstoječih pravil o
pobiranju pasjega davka plačati po 8 K takse na leto.

To se daje v splošno vednost z dostavkom, da ta odredba
velja že za tekoče leto.

Mestni magistrat ljubljanski,
dne 24. novembra 1915.

Proti nalezenju

se moramo varovati tembolj, ker sedaj razne nalezljive bolezni na pr. škrla-
tinka, ošpice, koze, kolera, tifus nastopajo z zvišano močjo, zato

rabite 4179

povsod, kjer se pojavijo take bolezni, dobro desinfekcijsko sredstvo, ki ga morajo
imeti ob potrebi pri vsaki hiši. Najprimernejše razkužilo sedanosti je po pre-
iskavah zavodov prof. Löfflerja, Liebreicha, Proskauerja, di Vestea, Pfeifferja,
Vertuna, Pertika, Vasa itd. nesporno

LYSOFORM

ki se brez vonja, nestrupe in ceno dobi v vsaki lekarni in drogeriji v origi-
nalni steklenici (zeleno steklo) po 90 v. Učinek Lysoforma je točen in zanesljiv,
zatorej ga zdravniki priporočajo za razkuževanje pri bolniški postelji, za izmi-
vanje ran, oteklin, za antiseptične obveze in za irigacijo.

Lysoformovo milo

je voljno toaletno milo, ki obsega Lysoform in učinkuje antiseptično in
se lahko rabi za najbolj občutljivo kožo, tudi pri otrocih in dojenčih. Dela kožo
mekho in voljno ter povzroča posebno vonjav duha. Zadostuje en poizkus in rabili
boste zato znanprej to izvrstno milo, samo navidez drago, v rabi pa jako
varčno, ker milo dolgo traja. Komad stane K 1-20.

Lysoform s poprovo meto

je močno antiseptična ustna voda, ki takoj in zanesljivo odstrani duha iz ust
ter zobe beli in konservira. Tudi pri katarjih v vratu, kašlju in nahodu ga po
zdravniški odredbi lahko rabite za grganje. Nekaj kapljic zadostuje na kozarcu
vode. Originalna steklenica stane 1 krone 60 vinarjev in se dobiva v
vsaki lekarni in drogeriji. Zanimivo knjigo z naslovom »Zdravje in desintek-
cija« pošlje na željo gratis in franco kemik HUBMANN, referent Lysoform-
werke Dunaj XX., Petraschgasse 4.

+
Požarna bramba v Arji vasi naznanja, da je preminul njen vrli
član, gospod
Martin Rak
posestniški sin.
Pri izvrševanju svoje vojaške dolžnosti si je v Galiciji nakopal
hudo bolezen, kateri je podlegel 21. novembra, previden s sv. zakramenti.
Bodi mu domača zemlja lahka! Vrlému mladeniču časten spomin!
Arja vas pri Celju, 1. decembra 1915.
3206 Načelstvo.

+
Vera tolaži, ko ljubezen joče.
Sporočiti imam javnosti, da je po dolgotrajni bolezni umrl, vdan v
voljo božjo, ljubi brat, dobri oče, blag mož, gospod
Janko Janežič
a. kr. vladniški učitelj.
dne 2. decembra 1915 ob 9. uri zvečer.
Bil je veren sin svete cerkve, vesten in pravičen učitelj in voditelj
mladine.
Pošten v vsem svojem delovanju, vzoren kot mučenik v bolezni, naj
vživa sedaj rešen trpljenja zasluženo plačilo pri Bogu.
Pogreb bo dne 4. decembra ob 2 popoldne iz hiše žalovanja, Skofja
ulica št. 10.
Častitim gospod Uršulinkam za večkratne devetdnevnice, vsem, ki
ste pokazali umrlemu bolniku v dolgotrajni bolezni na katerikoli način svoje
sočutje, vsem udeležencem pogreba: »Bog plača!«
LJUBLJANA, dne 3. decembra 1915.
3215
Dr. Anton Janežič,
c. kr. fin. konceptni uradnik, brat.
Mesto posebnega obvestila.